

DETALJNI IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM

Studijski program: Preddiplomski Grafički dizajn i vizualne komunikacije	Akademska godina: 2023./2024.	Akademija primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci

OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Temelji oblikovanja I					
Nositelj kolegija	Red.prof.art. Nadija Mustapić, MFA					
Asistent/ asistentica	Sara Salamon					
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni			izborni		
Broj ECTS - a : 2 ECTS	Zimski semestar			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
	1	1				
Vrijeme konzultacija	prema dogovoru					
Kabinet	3. kat, desno krilo, na dnu hodnika - kabinet 19					
Telefon	0989490849					
e-mail	nadija.mustapic@uniri.hr					
Web stranica predmeta	Merlin – ulogirati se kroz ISVU na ovaj kolegij					

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

- usvojiti teoriju elemenata i principa likovnosti
- usvojiti praktičnu upotrebu elemenata i principa likovnosti
- upoznati i osposobiti polaznike kolegija za proces općih i primijenjenih komunikacija o likovnosti i konceptu umjetničkog djela
- samostalan na zadacima
- razvijanje vlastitog likovnog/konceptualnog jezika i koncepcija
- sposobnost analize i sinteze (izrade) likovnog i tekstualnog rada (seminara)
- usvojiti proces "koncept-forma-sadržaj" na osnovu razumijevanja svih temelja likovnosti i vizualnog komuniciranja

Korespondentnost i korelativnost programa

Ovaj se kolegij smatra temeljem za sve kolegije/module na studiju.

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)

Studenti će moći:

- analizirati, identificirati i opisati elemente forme umjetničkog/dizajnerskog rješenja (medij, tehnika, likovni i formalni elementi)
- analizirati, identificirati i opisati sadržaj umjetničkog/dizajnerskog rješenja (estetski stil i koncepcijsku intenciju)
- identificirati, organizirati i primijeniti likovne elemente i principe na praktičnim vježbama, odnosno prema zadacima realizirati vizualne kompozicije

Sadržaj predmeta

Temelji oblikovanja I je teorijsko-praktični kolegij koji se izvodi na hibridni način (susreti uživo i vannastavni rad

na Merlinu) na kojem se osnove ili temelji likovnosti (u svim tradicionalnim i suvremenim umjetničkim likovnim/vizualnim praksama) usvajaju diskurzivno, analitički, i simultano praktično, sintetički, kroz jedinstven didaktički proces.

Teorijska gradiva iz područja temelja oblikovanja, elementi likovnosti (točka, linija, ploha, oblik, volumen, tekstura, prostor, teorija boje) i principi komponiranja (harmonija, jedinstvo, ravnoteža, naglašavanje, ritam, kontrast, proporcije i veličine, geštalt,..), popraćena su vježbama za razvijanje tehničkih i konceptualnih vještina.

Ovaj kolegij omogućuje osnovnu izobrazbu iz područja likovne umjetnosti.

Teorijska predavanja nadopunjena su primjerima iz povijesti umjetnosti i suvremene umjetnosti, naglasak je dijaloškoj metodi predavanja, poticanju verbalizacije i vještinama razvijanja diskusije kroz grupne analize umjetničkih radova, a vježbe su zamišljene kao praktična propitivanja teorijskih cjelina kroz zadane tehničke, medijske, metodološke i tematske okvire.

Uz sistematsko vodstvo kroz gradivo, studenti ostvaruju niz vizualnih i konceptualnih rješenja na manje zadatke.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)

**FIZIČKA NASTAVA (koncentrirana nastava u kombinaciji s 40% nastave online)
Model A i model B**

<u>Predavanja</u> Seminari i radionice <u>Vježbe</u> Samostalni zadaci <u>Multimedija i Internet</u>	<u>Obrazovanje na daljinu – MERLIN (E-UCENJE), TEAMS</u> Konzultacije Laboratorij Mentorski rad Terenska nastava Ostalo

ONLINE NASTAVA

<u>Predavanja</u> Seminari i radionice <u>Vježbe</u> Samostalni zadaci <u>Multimedija i Internet</u>	<u>Obrazovanje na daljinu – MERLIN (E-UCENJE), TEAMS</u> Konzultacije Mentorski rad Terenska nastava Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)

*Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta

Obveze studenata (opisati):

Obavezno prisustvo i aktivna participacija na nastavi. (Nema kašnjenja, nema ispričnice, ukoliko niste bili na satu nastave vaša je obaveza informirati se i nadoknaditi propušteno)
Obvezno izvršavanje svih zadataka na nastavi ili tijekom rada van nastave/domaća zadaća (temeljem uputa na kraju svakog predavanja i u zadanom roku).
Praćenje propisane literature ili ostalih izvora.
Izrada vježbi i radova prema zadanom programu.
Priprema za usmeni ispit.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a
ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta

Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentanli rad	
Usmeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	0,25
Projekt		Kontinuirana		Referat		Praktični rad	0,25

		provjera znanja					
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu: (Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije) Studente se neće ocjenjivati na temelju usporedbe grupnih rezultata, nego na temelju pokazanog osobnog rasta i razvoja. Ocjenjivanje se temelji na skupljanju mogućih 100% bodova: Pohađanje i aktivno sudjelovanje na nastavi (evidencija dolaska, sudjelovanje u diskusijama za vrijeme predavanja i vježbi- u radu u učionici, na Teamsu ili Merlinu) – 25 % Istraživanje, razrada vježbi, praktični rad (Merlin: ispunjavanje svih zadataka i obaveza, rad u učionici: prethodno se pripremiti, napraviti istraživanje, donesti relevantne i adekvatne materijale za rad...)- 25% Usmeni ispit- 50 %							
Obvezna literatura Henri Focillon, Život oblika, RR, Biblioteka Ariel, Zagreb,1995 Berger, John, Ways of Seeing, London. 1972.							
Dopunska literatura - Bevin, Marjorie Elliott, Design Through Discovery, Elements and Principles, Thomson Wadsworth, SAD, 1994. - Lauer, David A., Pentak, Stephen, Desing Basics, Thomson Wadsworth, SAD, 2005.							
Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta Evaluacija studenata u skladu sa standardima Sveučilišta u Rijeci. Grupne i individualne konzultacije, s ciljem postavljanja studentovih potreba i prijedloga kao glavne niti vodilje u samo-evaluaciji.							
POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI SEMESTAR 2023./2024.							
Red.broj	Tema						
1	3.10.2023. - PREDAVANJE: 1) Uvod u elemente i principe likovnosti, 2) Elementi likovnosti: TOČKA, LINIJA - Upoznavanje s kolegijem/silabusom, Upoznavanje s načinima izvođenja nastave (Merlin, Teams..) Što je likovnost? Što je percepcija?... Upoznavanje s umjetničkim institucijama i nezavisnom scenom u Rijeci, upoznavanje s načinima praćenja umjetničkih događanja u Rijeci, šta se sve od studenata očekuje, na koje ćemo načine i kroz sadržaj kolegija pratiti aktualnosti... Uvod u elemente likovnosti (Uručak 1. Šta su elementi likovnosti? Šta je likovni jezik? Šta je likovna kompozicija?), Piktoralni prostor, format Kompozicija (2D, 3D, 4D kompozicija, vrste kompozicija...) TOČKA – LINIJA (vrste linija, kontura, slobodna linija (gesta), kontrolirana linija, karakter linije, linija kao ekspresija, linija kao znak/rukopis/forma/symbol..., linija u različitim likovnim tehnikama i medijima, različiti primjeri kroz povijest umjetnosti do suvremene umjetnosti – diskusija o prepoznavanju linije kao znaka, karaktera, estetske/funkcionalne odluke...) Linija u plohu Predavanja i primjeri na Merlinu						
2	17.10.2023. - PREDAVANJE: Elementi likovnosti- PLOHA, OBLIK, VOLUMEN Ploha- oblik (prirodni, geometrijski, apstraktni, reprezentacijski i ne-reprezentacijski oblik, slikarski/kiparski/arhitektonski oblik,... ploha u raznim medijima i tehikama – pregled raznih primjera i diskusije, analize...) PLOHA - OBLIK (prirodni, geometrijski, apstraktni, reprezentacijski i ne-reprezentacijski oblik, slikarski/kiparski/arhitektonski oblik,... ploha u raznim medijima i tehikama – pregled raznih						

	primjera i diskusije, analize...) VOLUMEN (vizualni, taktilni) - (MASA, SKULPTURA, PODJELA SKULPTURA, VOLUMEN NA 2D PODLOZI, TON, VALER) Na ovoj poveznici https://vimeo.com/showcase/7667177 (PASSWORD: apuTO1) pogledat ćemo video naziva Art_21-Richard Serra o njegovim Iskrivljenim elipsama (Torqued Ellipses). Predavanja i primjeri na Merlinu Zadaća 1 – (na Merlinu)
3	31.10.2023. - PREDAVANJE: Elementi likovnosti- TEKSTURA, PROSTOR TEKSTURA - (VRSTE TEKSTURA, FAKTURA, ...) Pogledati ćemo svi zajedno prilog o umjetnici Ursuli vod Rydingsvard, a video se dodatno nalazi na poveznici https://vimeo.com/showcase/7667177 (PASSWORD: apuTO1) gdje ga možete kod kuće opet pogledati - na poveznici potražite video naziva ART_21-4-Ursula vod Rydingsvard. Također, na poveznici https://www.willemboshoff.com/product-page/blind-alphabet nalazi se umjetnički rad Blind Alphabet umjetnika Willema Boshoffa kojeg ćete sami istražiti kod kuće ako ne stignemo na nastavi. PROSTOR - Oblikovanje prostora na dvodimenzijalnoj plohi https://study.com/academy/lesson/linear-perspective-in-renaissance-art-definition-example-works-quiz.html http://www.marktrubisky.com/blog/positive-and-negative-space-in-abstract-art/1/29/2015 https://christophertyler.org/CWTyler/Art%20Investigations/C20th_Space/C20thSpace.html Trodimenzionalni prostor je prisutan i u: - prostornim instalacijama (u galerijskim prostorima ili nekim drugim specifičnim prostorima koji nisu 'čisti' i 'neutralni' kao galerijski - javni urbani prostori / prostori pejzaža ..) - performansima - prostornim umjetničkim praksama koje graniče s arhitekturom - društvenim ili konceptualnim umjetničkim radovima Pogledajte: - https://www.youtube.com/watch?v=JLxbe2G0ISA - https://davidcharlesfox.com/what-is-installation-art-description-history-and-prominent-artists/ - IVAN LADISLAV GALETA - Ivan Ladislav Galeta - - Maya Lin - https://art21.org/watch/art-in-the-twenty-first-century/s1/maya-lin-in-identity-segment/ - Christo and Jeanne Claude - https://www.widewalls.ch/magazine/christo-and-jeanne-claude-works, https://thatshelf.com/the-criterion-shelf-christo-and-jeanne-claude/ Pogledajte ove priloge o umjetniku Jamesu Turrellu: https://art21.org/watch/art-in-the-twenty-first-century/s1/james-turrell-in-spirituality-segment/ https://www.youtube.com/watch?v=gOg6JFYRKxQ https://www.youtube.com/watch?v=MVoMJHSNy10 Razmislite o načinu kako on koristi prostor u svojim radovima. Koja je uloga prostora? O kakvim se prostorima radi (doslovni, sugerirani, arhitektonski, pejzažni, umjetni, prirodni, društveni, apstraktni, duboki, plitki, simbolički, stvarni..?) Pokušajte si objasniti njegove radove kroz dimenziju prostora. Predavanja i primjeri na Merlinu Zadaća 2 – (na Merlinu)
4	14.11.2023. - PREDAVANJE: Elementi likovnosti – BOJA BOJA - 1.dio Danas učimo teoriju boja. Predavanje je u PDF-u u Merlinu. Uz predavanje možete se dodatno konzultirati sljedećim linkovima: https://www.interaction-design.org/literature/topics/color-theory https://www.youtube.com/watch?v=2LLXnUdUlc https://www.youtube.com/watch?v=rZb84-cKkBc Color Theory for Artists - Part I Color Theory for Artists - Part II Color Theory for Artists - Part III BOJA - 2.dio Boje u kinematografiji: https://btw-mag.com/2019/09/09/kako-boje-utjecu-na-

kinematografiju/

Boja je svakako jedan od vrlo izražajnih elemenata filmskoga jezika. Gledatelj odmah uočava da se njome želi nešto priopćiti, a ako je u pitanju upotreba boje u interpretativne svrhe, posve će sigurno uočiti da se s bojom u filmu nešto 'čudno' događa, da je ona drukčija nego u filmu koji je gledao jučer. Moramo međutim znati da je danas gledatelj svakodnevno okružen bojom pa je na stanovit način postao i slijep za boje, rekli bismo da ih možda dovoljno ne uočava. No kad se boja pojavi odvojena okvirom (filmom), izvan vanjskoga svijeta, to je novi kontekst i tu počinje funkcionirati na drukčiji način, na nju se gledatelj upozorava.

I boja mora biti u suglasju ili možda sudaru s ostalim filmskim čimbenicima, pri čemu se misli na scenografiju, kostimografiju i svjetlo. Ona nikako nije izražajno sredstvo zatvoreno u svoj svijet i izričaj. Ona je objektivna istina kada se rabi na realističan način i subjektivna laž kada se miješa s maštom. Boja u filmu, slično kao i u likovnoj umjetnosti, u službi je umjetnika (redatelja, snimatelja, kostimografa i scenografa), koji je može tretirati na svoj način, kako on to želi, može joj dati značenja i funkcije prema svom izboru i umjetničkom viđenju. Tu se miješaju fizikalni, fiziološki i psihološki, mogli bismo reći znanstveni i simboličko estetsko-dramski, dakle umjetnički pristupi.

Boja u nekom osmišljenom rasporedu može postati simbolom i nositi stanovito značenje koje nadilazi prikazani prizor. Simbolika boje za mnoge je zanimljivo područje, no i vrlo upitno, i to iz razloga što ne postoji univerzalno simboličko značenje. Što pojedina boja simbolizira, mijenja se od kulture do kulture, ali i od filma do filma. Simboliku pojedine boje određuje i sam autor. Ako on odluči da će crvena boja u njegovu filmu značiti smrt, onda je to tako, i neovisno o tom što će u nekom drugom filmu nekoga drugog autora ta ista boja simbolizirati život.

Boja je ujedno i nositelj ugođaja, što se ostvaruje skladom ili neskladom boja, kao i u slikarstvu. Upravo sličnost s likovnim umjetnicima daje i filmskom redatelju (i snimatelju) pravo, ako se za to ukaže potreba, da intervenira i oboji ljudsko lice žutom, konja plavom, a nebo zelenom bojom. U kontekstu primjene boje u filmu, možemo govoriti o dvama osnovnim načinima primjene boje u filmu:

- **naturalizam**, koji boju tretira tako da ona i u filmu bude uporabljena kao što je vidi naše oko - u reportažama, dokumentarnim filmovima i temama koje označavamo kao realistične (tu je boja *materijalni element*, ima je u kadru onoliko i onakve su kao u zbilji, a snimljena je zato što se u kameri nalazi film u boji, a ne crno-bijeli. Bojama se ništa posebno ne želi izreći, ona je dio prizora iz zbilje)

- **umjetnička interpretacija**, kada su boje izmijenjene, odgovaraju viđenju umjetnika, a ne izgledu u zbilji. *Interpretaciju* (mogli bismo još reći stvaralačku nadgradnju ili *stvaralački element*) s pomoću boje najčešće nalazimo u igranim filmovima (tu autor bojom želi nešto dodatno reći gledateljima, djelovati na njihove emocije, psihu).

Boje itekako djeluju na čovjeka, pa i na njegov *fiziološki* sustav, što se može uočiti analizom brzine rada srca, krvotoka i sl. Neke boje smiruju poput hladnih boja (zelene, plave i drugih), a neke uznemiruju (crvena, žuta i ostale tople boje). Kada pak govorimo o boji u filmu, poglavito nas zanima estetska primjena boje, odnosno ona koja služi u dramske svrhe. Kad se govori o estetskoj primjeni boje, misli se na dopadljivost, na sklad boja, osobito privlačan gledateljima. Valja međutim imati na umu činjenicu da ljepota zbog ljepote same može filmu više štetiti no koristiti. Takav kadar ili scena sigurno će odvući pozornost gledatelja od onoga bitnoga u kadru, od radnje i likova. Stoga i u ovom slučaju vrijedi 'pravilo' da koloristički estetizirani kadar mora biti u funkciji, usko povezan s radnjom filma.

Pogledajte slijedeće linkove i razmislite o upotrebi boje:

<https://channel.louisiana.dk/video/pipilotti-rist-color-dangerous> ,
<https://channel.louisiana.dk/video/mika-rottenberg-what-connection> ,
<https://www.theparisreview.org/blog/2015/05/14/work-about-work/>
<https://www.nadijamustapic.com/the-additional-act/>

Na ovom linku <https://img.youtube.com/vi/Qj1FK8n7WgY/maxresdefault.jpg> dobit ćete još neke informacije vezane uz boju, ali najkorisnije će vam biti analize upotrebe boje kroz primjere koje video nudi. Molim vas da pogledate video na ovom linku.

Nakon toga pogledajte ovaj video koji pruža više uvida u razne pojedinosti upotrebe boje u digitalnim medijima i dizajnu: <https://img.youtube.com/vi/26pSU2UHznU/maxresdefault.jpg>

Na kraju pogledajte video koji govori o upotrebi boje u filmu:

	https://img.youtube.com/vi/IINVnA3rVIE/maxresdefault.jpg Pogledajte ove scheme boja iz scena kulnog filma Crvena pustinja (Il deserto rosso) režisera M. Antonionia, uzet ćemo ovaj film kao <i>case study</i>: https://www.facebook.com/blowup.film.fest/videos/1670952533218689/?v=1670952533218689 Antonioni pripada malobrojnoj skupini redatelja koji se izražavaju bojom. Sam je rekao: »Slika je činjenica, a boja čini priču. Kad kadar sadrži boju koju gledatelj uočava, to je znak da je cilj postignut.« Prvi Antonionijev film u koloru za svoj središnji interes i najvažniji element uzima upravo boju, no kako Antonioni smatra da je osnovna odlika boje njezina konstitutivna ovisnost o onome što je okružuje, jer zahvaljujući tome i nastaje, tako problem boje postaje problem prikazivanja uopće: »Ne postoji boja kao takva. To je uvijek odnos. Može se reći da je boja odnos između predmeta i psihološkog stanja promatrača.« Boja je samo najizrazitiji primjer ne-esencijalističke prirode značenja, njegove tvorbe iz sklopa suodnosa, dok isto vrijedi i za rakurse, način uporabe fokusa, zvuka, montaže, ali i fokalizacije i simbolizma. U slučaju eksplicitno neurotične Giuliane, relevantnost problema uspostave odnosa s okolinom je očita, no sporedni su likovi također određeni neuspješnim uspostavljanjem međusobnih veza i odnosa osim u sasvim površnom smislu, kako sugerira nelagodno lascivan razgovor u kričavo crvenoj kolibici. U čitavu filmu samo je sekvenca Giulianine fantazije snimljena u prirodnim bojama (premda na lokaciji izabranom upravo zbog svoje kolorističke iznimnosti), dok je inače izrazito naglašena artifičijelnost kolorita, bilo zbog sintetičkih materijala, bilo zbog očite intervencije (sivo voće, bijelo cvijeće). Naglašena uporaba teleobjektiva i zuma rezultira gubitkom dubine, dok kadriranje predmetima oduzima funkcionalna određenja i apstrahira predočeno, pretvarajući prizore primarno u kombinacije odnosa linija i boja. Dok sama boja, osobito zbog dominantnih monokromatskih površina, reducira snimljenu trodimenzionalnost na dvije fotografske dimenzije, međusobni se odnosi boja razvijaju u vremenu, gradeći ritmičke nizove postupnim kolorističkim modulacijama koje odražavaju stanje svijesti protagonistice a istodobno povratnom spregom presudno djeluju na njega. Završni prizor, u kojemu se Giuliana u zelenom kaputu nalazi u oštrom kolorističkom kontrastu spram tvorničkog okruženja, kao i na početku filma, naglašava temeljnu nerazrješivost složene dinamike međuodnosa promatrača i predmeta, boje i predmeta, unutrašnjeg i vanjskog, misli i slike. Pročitajte: https://arteist.hr/venecija-u-zagrebu-crvena-pustinja/ (tko želi može i https://lisathatcher.com/2011/12/23/red-desert-michelangelo-antonioni-embraces-colour/) Ako netko od vas ima prilike, odnosno čim budete imali prilike, pogledajte ovaj film jednog od najvažnijih režisera u povijesti kinematografije Italije. Za kraj - na ovom linku se možete igrati s mješanjem boja https://trycolors.com/ Predavanja i primjeri na Merlinu Zadaće 3 i 4 – (na Merlinu)
5	28.11.2023.- PREDAVANJE: Principi likovnosti i geštalt Predavanja i primjeri na Merlinu Zadaća 5 – (na Merlinu)
6	VJEŽBA 1: INTERIJER (CRTEŽ OLOVKOM) - PERSPEKTIVA S JEDNIM OČIŠTEM (19.12.2023) U ovoj vježbi obrađujemo praktično gradivo koje smo do sada prošli u teorijskim predavanjima vezano uz perspektivu. Crtat ćemo interijer s jednom točkom očišta (grafit na bijelom papiru). Za vježbe biti će vam potrebni; 1. bijeli papir (pola hamera ili neki blok/papir otprilike takve veličine, najmanje A3) 2. razne olovke (raznih debljina) 3. gumica i šiljilo 4. ravnalo 5. podloga za crtanje (možemo posuditi dasku iz crtaone ili ako imate blok to vam je već podloga, ili možda imate nekakvu mapu ili ćete crtati sjedeći na podu držeći papir na podu..) Rasporedit ćemo se po više prostora i hodnika jer radimo perspektivu s jednim nedogledom gdje ćete crtati prostor u kojem se nalazite (to mogu biti hodnici po zgradi, stepeništa, učionice koje su slobodne, itd..). Nakon što ste linijski unijeli na papir sve mjere i prostor, onda započinjemo s crtanjem svjetla i sjene/tame, pričamo o šrafiranju, o tonu, i na kraju o atmosferi odnosno o tome kako crtež može upotrebom izražajnih sredstava (linije/plohe/ton/kontrast/ritam..) poprimiti

	transformaciju značenja i od pukog prenošenja vizure interijera na papir ispričati priču kroz atmosferu/psihološki efekt svjetla i sjene - kako se može nešto više reći kroz motiv interijera od same informacije o rasporedu namještaja u prostoru - i kako da uopće tražimo to 'više'? U roku tjedan dana nakon vježbi ćete podignuti fotku crteža na Merlin. Proučiti primjere na Merlinu
7	VJEŽBA 2: INTERIJER - HODNIK- BOJE (CRTEŽ OLOVKOM I DRVENIM BOJICAMA) - (9.1.2024) sti je motiv hodnika, kako bi ovog puta (na osnovnu prošlotjednog iskustva) lakše i brže postavili crtež u format papira. Potrebno je sljedeće: - pola bijelog hamera (ili blok sličnih dimenzija, može i malo manje ali ne premalo) - olovka, ravnalo, šiljilo, gumica, drvene bojice ili alternativno (ili u kombinaciji) pastel/ kreda u boji (kod kuće možete eventualno na dijelovima intervenirati vodenim bojama preko bojica, ako smatrate potrebnim + ta kombinacija može napraviti dobar efekt, ali pokušajte što više riješiti bojicama, na nastavi nemojte raditi vodenim bojama) - opet trebate naći mjesto gledanja / sjedenja / crtanja, smjestiti se, napraviti fotku koja će vam koristiti za završavanje rada i čim prije započeti s crtežom kako biste što više toga stigli tijekom nastave. (Možete zauzeti identičnu poziciju kao i zadnji put, ili otići u sasvim novi prostor/hodnik). - prvo lagano olovkom (i ravnalom) ucrtajte linijski prostor u vašu kompoziciju. Ako negdje podebljavate olovkom, učinite to samo gdje je takav tamiji ton linije opravdan (kroz trepavice gledati prostor i igru svjetla/sjene gdje su takve linije najnaglašenije) - zatim počinjete drvenim bojicama tonirati plohe. Važno: odlučite se za određene kombinacije dvije boje (mogu biti ili analogne, ili komplementarne ili primarne ili sekundarne - vaš je odabir koje ćete kombinacije boja odabrati - ali onda u skladu s tim promišljajte dalje kako odabranim bojama stvarati dubinske/toplinske/psihološke efekte u crtežu. Dakle - ne biramo nužno boje koje jesu u prostoru da bi što vjernije prenijeli ono što vidimo u hodniku u crtež (crveni aparat za gašenje, narančasti zid, smeđi ormar), nego odnosima boja koje ste odabrali razmišljajte o tome kako razlikovati planove, dubinske odnose, detalje, i specifična značenja dijelova slike (na način kako ste to zamislili: npr. određene boje za efekt mekoće ili svjetla ili suptilnosti, odnosno određene boje za efekt težine, tame, oštine, grubih rješenja kompozicije bez detalja...). Sjetite se svih primjera koje smo analizirali kad smo radili poglavlje o bojama. Sjetite se svih kontrasta boje koje smo obradili. Sjetite se Antonionijevih citata: <i>»Slika je činjenica, a boja čini priču. Kad kadar sadrži boju koju gledatelj uočava, to je znak da je cilj postignut.«</i>; <i>»Ne postoji boja kao takva. To je uvijek odnos. Može se reći da je boja odnos između predmeta i psihološkog stanja promatrača.«</i> Proučiti primjere na Merlinu
8	VJEŽBA - TEKSTURA - (16.1.) Ovaj zadatak radimo prema predlošku - postojećem umjetničkom djelu. Ovog puta ćete umjetničko djelo u boji (nastalo slikarskim postupkom) reinterpretirati u GRAFIČKOJ MODULACIJI – olovkom, rapidografom, tušom i perom – na način da se bavite teksturom. Radite monokromatski, tj. crno-bijelo. Za vježbu pripremite pribore: olovke različitih debljina, gumicu, šiljilo, tuš, pero.. Zadatak je sljedeći: - odabrati jedno od ponuđenih djela (iz mape na Merlinu) - odabrati odgovarajući format (prema formatu odabranog djela) - koristiti olovke različitih debljina (+ gumicu, šiljilo...) ili rapidografe ili tuš, pero, tanki kist - i započeti crtež tako da koristite različite linije i teksture. Nema tonskog sjenčanja, nema bojanja ploha tušem jer koristite grafičku modelaciju (linijom / točkom / rasterima / teksturom.) Zapamtite da olovkom možete raditi aditivno i reduktivno, dok tušem radite samo reduktivno. - za vrijeme procesa crtanja razmišljati o: zadržavanju kompozicijskih vrijednosti originala, prijenosu svjetlosnih vrijednosti boje u medij grafita (linijom, točkom, teksturom, dakle strukturnim i tekturnim crtežom), načinima diferenciranja tonova upotrebom linije/točke/teksture, smjerovima linija, karakteru linija, karakteru teksture... Proučiti primjere na Merlinu
9	VJEŽBA - MIXED MEDIA - 23.1. Za kraj semestra objedinjujemo stečeno znanje iz svih vježbi i predavanja u najslobodniju i kompleksnu vježbu.

	Vježba kombiniranih medija i tehnika tzv. mixed media sastoji se od kreiranja rada koji sadrži sve tehnike koje smo do sad radili: grafit, drvene boje, kolaž, tuš i pero, rapidograf/flomasteri, opcionalno mokre tehnike poput akvarela. Odaberite tri ili više različitih tehnika. Sami ćete definirati motiv, a koji će biti prizor iz vašeg privatnog prostora - neki kut, predmet, namještaj, prostorija itd. Fotografirajte svoj motiv za rad na vježbama. Zadatak se sastoji od toga da koristite dva principa likovnosti pri oblikovanju. Odaberite: a. naglašen ritam i harmonija, b. naglašen ritam i kontrast U procesu se vodite za nekim smjernicama koje smo već imali kod kolaža. Koji motiv se prevodi u drugu tehniku i zašto? Koje značenje se unosi s novim materijalom iz stvarnog svijeta? Kako se kreira harmonija ili kontrast koristeći različite tehnike? Prisjetite se vježbe hodnik i dvije komplementarne boje. Razmišljajte o odnosima boja koje ste odabrali - kako razlikovati planove, dubinske odnose, detalje, i specifična značenja dijelova slike (na način kako ste to zamislili: npr. određene boje za efekt mekoće ili svjetla ili suptilnosti, odnosno određene boje za efekt težine, tame, oštine, grubih rješenja kompozicije bez detalja...). Također, razmišljajte o odnosu materijala - s kojima naglašavate npr. težinu, a s drugima lakoću? Pogledajte ponovno primjere iz ostalih vježbi. A na Merlinu pogledajte nove primjere mixed media radova od povijesti do danas.

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
usvojiti teoriju elemenata i principa likovnosti	Temelji oblikovanja I je teorijsko-praktični kolegij je na kojem se osnove ili temelji likovnosti (u svim tradicionalnim i suvremenim umjetničkim likovnim/vizualnim praksama) usvajaju diskurzivno, analitički, i simultano praktično, sintetički, kroz jedinstven didaktički proces.	-Usmeno izlaganje -Diskusija (rasprava) -E-učenje - Rad s posebno pripremljenim materijalima (izvorna djela, reprodukcije) -Postavljanje otvorenih pitanja (provokacija)	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija rada na zadatku (Merlin zadatak) -Usmeni ispit
usvojiti praktičnu upotrebu elemenata i principa likovnosti	Teorijska gradiva iz područja temelja oblikovanja, elementi likovnosti (točka, linija, ploha, oblik, volumen, tekstura, prostor, teorija boje) i principi komponiranja (harmonija, jedinstvo, ravnoteža, naglašavanje, ritam, kontrast, proporcije i veličine, gešalt,..), popraćena su vježbama za razvijanje tehničkih i konceptualnih vještina.	-Metoda estetskog transfera (od umjetničkog djela do novog likovnog iskustva) - Konstruiranje prema uputama - Vježba	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija istraživanja -Prezentacija praktičnog rada
upoznati i osposobiti polaznike kolegija za proces općih i primijenjenih komunikacija o likovnosti i konceptu umjetničkog djela	Ovaj kolegij omogućuje osnovnu izobrazbu iz područja likovne umjetnosti. Teorijska predavanja	-Diskusija (rasprava) -Postavljanje otvorenih pitanja (provokacija) -E-učenje - Vođeno istraživanje	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija rada na zadatku (seminar, Merlin zadatak)
samostalan i kolaborativan rad na	nadopunjena su primjerima iz povijesti umjetnosti i	- Vježba -Projektna metoda	-Redovito pohađanje nastave

zadacima	suvremene umjetnosti, naglasak je dijaloškoj metodi predavanja, poticanju verbalizacije i vještinama razvijanja diskusije kroz grupne analize umjetničkih radova, a vježbe su zamišljene kao praktična propitivanja teorijskih cjelina kroz zadane tehničke, medijske, metodološke i tematske okvire. Uz sistematsko vodstvo kroz gradivo, studenti ostvaruju niz vizualnih i konceptualnih rješenja na manje zadatke.	(projekt) -Iskustveno učenje	-Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija istraživanja -Prezentacija praktičnog rada
razvijanje vlastitog likovnog/konceptualnog jezika i koncepcija		- Razvijanje koncepata -Iskustveno učenje -Problemsko učenje	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija istraživanja -Prezentacija praktičnog rada
sposobnost analize i sinteze (izrade) likovnog i tekstualnog rada (seminara)		-Diskusija (rasprava) -Postavljanje otvorenih pitanja (provokacija) - Pisanje seminara - Vježba -Razvijanje koncepata - Projektna metoda (projekt)	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija rada na zadatku (seminar, Merlin zadatak) -Usmeni ispit
usvojiti proces "koncept-forma-sadržaj" na osnovu razumijevanja svih temelja likovnosti i vizualnog komuniciranja		-Diskusija (rasprava) - Vježba -Razvijanje koncepata - Projektna	-Redovito pohađanje nastave -Sudjelovanje u diskusiji -Prezentacija rada na zadatku (seminar, Merlin zadatak) -Prezentacija istraživanja -Prezentacija praktičnog rada -Usmeni ispit